

Vážené kolegove,
uplynulo přes třičtvrtě roku od založení naší Společnosti a rok od události, která umožnila nejen ustavení UHS, ale rovněž příznivý vývoj našeho oboru, bytší místy dramaticky v radě pracovníků, na nichž působí členové naší společnosti. Jistěže také cíle, které jsme si v UHS kladli, jsou často dostupné obtížněji, nežli se nám jevílo na samém počátku (Vždyť ani textový editor, jež od nynějška budeme užívat k přípravě *Bulletinu*, není majetkem UHS).

Jsou tu nicméně potěšující skutečnosti. Teší nás důvěra, odraze-
jící se v počtu přihlášek do Společnosti, který v době uzávěrky tohoto čísla dosáhl 243. Povzbuzující je i finanční situace UHS, jestliže - po některých platbách - máme v tuto chvíli na korunovém kontě 11.892 Kčs. Nicméně hospodárnost je i zde na místě. Toto číslo *Bulletinu* bude vzhledem k zvýšení poštovního bohužel poslední, rozesílané na základě předběžných přihlášek. Další obdrží jen ti členové Společnosti, kteří se přihlásili definitivně a zaplatili (starsí čísla *Bulletinu* bude možné obdržet zpětně). Někteří kolegové a kolegyně sice zaslali přihlášky, avšak nezaplatili zápisné a roční příspěvek. Na druhé straně výbor oceňuje postoj penzionovaných kolegů a kolegů, kteří (ačkoli byli vůči UHS finančních závazků zproštěni), rozhodli se i touto cestou podpořit naše společné úsilí. Přihlášky, soustředěné do konce t.r., budou podkladem pro dříve již slíbený adresář členů UHS, který zamyslíme zpracovat a odevzdat do tisku na přelomu roku tak, abyste jej mohli obdržet na valné hromadě.

K překázkám, jež se chodu UHS postavily v poslední době do cesty, patří i dnes již napravené přehlédnutí pracovníků pošty, kteří omylem predisponovali stvrzenky (nikoli peníze) na přihádku *Armády spásy*. Ujišťujeme tedy kolegy, kteří ještě nezaplatili zápisné a příspěvek, že námi uváděné číslo konta je správné, a že nemusí z tohoto důvodu s platbou váhat.

Tak jako v každém čísle *Bulletinu*, i tentokrát apelujeme na členy UHS, aby nám zasílali informace a podněty k publikování. Jedině touto cestou může *Bulletin* do budoucna naplňovat své zamyšlené poslání, poskytovat přehled o celé šíři dění v našem oboru. Další prioritou, na níž se hodláme v nejbližší době soustředit, je uspořádání výroční konference, kterou by měla vyvrcholit dosavadní odborná činnost UHS. O tomto projektu informujeme uvnitř čísla.

NĚKTERÉ PERSONÁLNÍ ZMĚNY

Od 1. srpna t.r. byl řízením *Národní galerie v Praze* pověřen dr. Ladislav Kesner, s platností do konce tohoto roku. - Dne 9. listopadu byla ředitelkou *Státního židovského muzea* jmenována dr. Ludmila Kybalová. - V souvislosti s nově vypracovanou koncepcí studia se zvýšil stav pracovníků *katedry dějin umění a estetiky FF UK v Praze*. Novými členy katedry jsou: Mojmír Horyna /barokní architektura/, Lubomír Konečný /renesanční a barokní ikonografie/, Jan Royt /rané křesťanské umění, středověká a barokní ikonografie/. Dva poslední jmenovaní vytvářejí recentně obnovený Ústav pro křesťanskou archeologii v rámci katedry.

SDRUŽENÍ STÁTNÍCH GALERIÍ

Po jednáních, jež probíhala ve formě porad pracovníků *Národní galerie a regionálních galerií* od počátku tohoto roku, nabyvá SSG v těchto dnech určitější podoby. Sdružení (označované od března do října t.r. jako *Rada státních galerií*) dospělo - po mnohých peripetiích - ke shodě o zásadách správy a finančnických účastnických galerií. Návrh statutu Sdružení státních galerií byl 16. října postoupen ke konečnému projednání ministerstvem kultury. Poté, co statut vejde v platnost, publikujeme o výsledném řešení podrobnou

zprávu sestavenou dr. J. Vykoukalem /GVU Cheb/, který byl 25. června zvolen předsedou Sdružení.

ASOCIACE MUZEÍ A GALERIÍ

V Asociaci setrvávají v současné době lounská a karlovarská galerie, jež jsou zároveň členy SSG, a - počínaje Uměleckoprůmyslovým muzeem v Praze - ovšem řada institucí, v nichž působí historikové umění. Pokračují jednání s ministerstvem a muzeologickými kabinetů o dotvoření právních norem a způsobu správy muzeí. Exekutiva Asociace, sestavená z předsedů kolegií muzeí, působících v krajích, se má sejit na přelomu listopadu a prosince.

PROJEKT RESTAURÁTORSKÉ KOMORY

Přípravný výbor sdružení, jež by mělo hájit jak profesní zájmy restaurátorů, tak určitým způsobem zaručovat profesionalitu restaurátorských prací vůbec, poskytlo návrh na ustavení České restaurátorské komory k zapracování do návrhu nového památkového zákona. V současné době kontaktuje všechny partnery, včetně historiků umění tak, aby navrhovaný model byl optimální z různých hledisek, která lze do budoucna předpokládat.

ZPRÁVY Z PAMÁTKOVÉ PÉČE

Dne 25. listopadu dr. Milan Uhde, ministr kultury, přijal početnou skupinu profesionálních i zainteresovaných pracovníků památkové péče. Pan ministr se chtěl seznámit přímo s různými stanovisky a požadavky představitelů oboru a rovněž přispět k odstranění překážek pro otevřenou diskusi. Výbor UHS zastupoval Ivo Hlobil, který na setkání vyjádřil přání ustanovit památkovou radu jako poradní orgán ministra kultury.

VÝUKA DĚJIN UMĚNÍ

Seminář dějin umění filosofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně (vedoucí prof. Zdeněk Kudělka) nově upravil výuku. Dějiny umění se studují v kombinaci s historií, klasickou archeologií, muzikologií, archeologií, filosofií ad. Osou studia je "vidění" (dva prosemináře a speciální semináře) a "vědění" (historiografie, metodologie): přistupují speciální přednášky z oboru. K tradičnímu důrazu na formální analýzu a slohovou kritiku přibývá zájem o působení oboru v dějinách kultury a o historickou antropologii.

REALIZOVANÁ ODBORNÁ SETKÁNÍ

- *V brněnském semináři dějin umění přednesli přednášky dr. Virginia Roehrig Kaufmann (Magdeburský jezdec, 24. května) a prof. Thomas DaCosta Kaufmann (Rudolf II. a jeho vztah k vědě a umění, 25. května). - Tamtéž představil Claudio Magris, profesor germanistiky na terstské univerzitě, 17. října svou kulturněhistorickou esej *Danubio*, přeloženou do řady evropských jazyků.
- *Na konferenci *České umění doma a v exilu*, kterou uspořádal Ústav dějin umění ČSAV ve spolupráci s Národní galerií a za přispění Unie výtvarných umělců ve dnech 29.-31. října, se sjelo do Prahy z evropských zemí, USA a Kanady přes 50 českých kritiků a historiků umění, výtvarníků a architektů, působících po léta v zahraničí. Společně se svými zdejšími kolegy se zamýšleli nad zkušenostmi, plynoucími z vnějšího i vnitřního exilu našeho umění poslední doby, a pokusili se charakterisovat perspektivy a úskalí dnešní české výtvarné kultury.
- *Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze uspořádalo ve dnech 22.-23. října *Sympóziium historiků umění a archeologů o uměleckém řemesle a užitém umění k počtě dr. Dagmar Heidové*, významné badatelky v tomto oboru a bývalé ředitelky muzea. Předneseny byly tři desítky referátů, z nichž valnou část budou publikovat *Acta UPM*.
- *V září se konal v Paříži pod patronací oxfordské Voltaire Foun-

dation a pařížského Maison des sciences de l'homme seminář k estetice a kultuře 19. století, na němž se sešli mladí historici a historici umění z východních i západních zemí. Referátem o funkcích moravské kresby a jejím vztahu k osvícenství přispěl dr. Jiří Kroupa z brněnské univerzity.

*Ve dnech 14.-15. října bylo na univerzitě v Princetonu uspořádáno sympóziu Česká patronace umění XII. - XX. století v evropském kontextu. Uspořádal jej the International Research and Exchange Board a připravil Ústav dějin umění ČSAV, s koordinátorem dr. Michaelém Youngem. Z české strany přednášeli Helena Soukupová, Klára Benešová/ÚDU/, Milada Studničková/ÚDU/, Eliška Fučíková/ÚDU/, Ivan Muchka/ÚDU/, Lubomír Slaviček/NG/, Michal Šroněk/ÚDU/, Zdeněk Hojda/NG/, Roman Prahl/NG/ a Vojtěch Lahoda/ÚDU/. Z americké strany reagovali profesori Linda Seidelová, Thomas DaCosta Kaufmann, Jonathan Brown, Elisabeth Valkenierová a Edward Fry. Za podporu sympóziu, které patrně zcela neklamalo očekávání americké strany, ještě jednou děkujeme IREXU, americkým respondentům a zvláště Michaelu Youngovi, jež mezi sebou zároveň vítáme v Praze k delšímu studijnímu pobytu.

*Celodenní seminář o znanectví, spojený se zasedáním pléna odborných pracovníků státních galerií, úspěšně proběhl dne 23. října v Krajské galerii výtvarného umění v Hradci Králové.

*Mezioborový seminář k přípravě nové legislativy národního kulturního dědictví, uspořádaný SÚPOP a ministerstvem kultury, se konal 27. září. Představitelé památkové péče, muzeí, galerií a historických knihoven i archivů zde shrnuli své návrhy k příslušným zákonům. Pritom zdroj názorových rozdílů zřejmých z jarního semináře se přesunul do rozdílů v postavení institucí jednotlivých oborů, jejich správě i ekonomickém zabezpečení, tak jak se rysují dnes. Užitečnost semináře spočívala m. j. v ujasnění možností, kde lze s názory představitelů těchto oborů zasáhnout do tvorby obecnější republikové legislativy, a kde bude konečná podoba legislativy v oblasti péče o národní kulturní dědictví již podmíněna obecnější, dříve schválenou legislativou.

NA PAMĚŤ VÁCLAVA RICHTERA /1900-1970/

Letos vzpomínáme výročí narození i úmrtí profesora brněnské univerzity, významné osobnosti našich dějin umění. K jeho počtě byl do tisku připraven další svazek Sborníku prací filosofické fakulty brněnské univerzity s příspěvkem domácích i zahraničních historiků umění. Sborník vyjde v příštím roce.

PŘIPRAVOVANÁ ODBORNÁ SETKÁNÍ SLUNCE JINÝCH SVĚTŮ: OD VĚCI K SYMBOLICKÉ FORMĚ. SYMPOZIUM K POETĚ + FRANTIŠKA ŠMEJKALA

Sympozium pořádá UHS ve spolupráci s Národní galerií 10. prosince v kostele sv. Františka kláštera sv. Anežky České v Praze. Sympozium se bude zabývat možnostmi formulace symbolických rysů konkrétního uměleckého díla, skupiny děl či tématického okruhu. Přístup Františka Šmejkalova - předního odborníka českých dějin umění v 60.-80. letech - i výsledky jeho interpretací řady děl moderního umění jsou nám jistým vkladem, k němuž je třeba se vracet, ať už jej chceme rozvíjet nebo překračovat.

Program sympozia, sestavený z přihlášek kolegů na základě výzvy z minulého čísla Bulletinu je následující:

Dopolední jednání: 9.30-12.00. Ladislav Kesner, Petr Wittlich: Úvod, zahájení - Roman Prahl (Národní galerie): K plakátu první výstavy SVU Mánes - Jaroslav Anđel (New York): Kosmické jaro mezi začátkem a koncem - Rošislav Švácha (Ústav dějin umění): Citadela jako téma kubistické architektury - Jindřich Vybíral (Národní ga-

lerie): Paradoxy neobiedermeieru/Hotel National v Moravské Ostravě - Jiri Zemanek (Východočeská galerie): "Rty" Leoše Kubička - Diskuse.

Odpolední jednání: 13.30-17.00. Vojtěch Lahoda (Ústav dějin umění): V kouři. K ikonografii kubismu - Lenka Bydžovská (Ústav dějin umění): V mlze. K interpretaci artificialismu - Karel Šrp (Galerie hl.m.Prahy): Kruh u Karla Teiga- Antonín Dufek (Moravská galerie): Surrealistická fotografie - Mahulena Nešlehová (Praha): Fenomén oběti u Piesena, Koblasa a dalších - Miroslava Hlaváčková (O G V U Roudnice n. L.): K dílu Libora Fáry... Věra Jirousová (Ateliér, Praha): Zpěv ptáků Olgy Karlíkové. - Diskuse - Petr Wittlich: Závěr Poznámka poradatelů. Prosíme referující o dodržení délky příspěvku /do 20 minut/a o zaslání teží dr.Vojtěchu Lahodovi, (Ústav dějin umění ČSAV, Haštalská 6, 11000 Praha 1), a to do 30. listopadu.

Členy UHS a samozřejmě všechny další kolegy tímto k účasti na sym-
póziu srdečně zveme!*****

VÝROČNÍ KONFERENCE UMĚLECKOHISTORICKÉ SPOLEČNOSTI V ČESKÝCH ZEMÍCH
V návaznosti na valné shromáždění UHS, které se uskutečnilo v polo-
vině února 1991, bude konána výroční konference s odborným progra-
mem. Konference, kterou L.Konečný a R.Prahl navrhuji uspořádat
jako půldenní (odpolední) zasedání, by měla sestávat z několika
simultánních "minisymposií" či panelů, podle míry zájmu členstva,
na 3 až 5 od sebe nepřilíživě vzdálených místech. Jde zřejmě o to,
zvolit k jednání témata obecnějšího zájmu a aktuální povahy, avšak
dostatečně definovaná (ať už se týkají určitého "akademického" té-
matu, nebo oblasti profesionálního zaměření). Zdůrazňujeme, že
hlavním kritériem o zařazení tématu do programu bude míra zájmu,
zřejmá z ohlasu členstva na toto oznámení. Program konference,
sestavený na základě Vašich návrhů, ohlásíme v následujícím čísle
Bulletinu UHS.

Termín k zaslání podnětů pro uspořádání konference je do 7.12.
tak, aby schůze výboru UHS v polovině prosince mohla upřesnit pro-
gram a zajištění konference, a aby výsledný program mohl být pub-
likován v 5. čísle *Bulletinu* na přelomu roku. Pokud budou navrho-
vatelé předkládat témata panelů či "minisymposií", předpokládáme,
že by se zároveň ujali práce spjaté s přípravou a realizací dané-
ho programu. Vítány jsou návrhy těch kolegů, kteří mají představu
o dalších zájemcích (nejméně 3-4). Prosíme rovněž, aby navrho-
vatelé se s poradateli spojili co nejdříve, buď na adresu UHS, či
přímo.

Připomínáme, že tento způsob výroční konference je pokusem o akti-
vizování našeho oboru. Výsledek záleží na nás všech, členech UHS.

HLEDÁ SE HISTORIK UMĚNÍ

Oddělení starších českých dějin Národního muzea v Praze hledá his-
torika umění se specializací na umělecké řemeslo 11.-19.století
(obecné kovy, drahé kovy, šperky, kamenina, porcelán, sklo, hod-
iny, lékárenský inventář, zvony atd.). Přednost mají odborníci s
praxí v oboru. Zájemci se mohou hlásit u dr.L. Sršně, Národní mu-
zeum v Praze, Václavské nám. 68, Praha 1, tel.269451 linka 364.

ZMĚNY V REDAKCI BULLETINU UHS

Kolega dr.Jan Rous, pečující o předchozí čísla *Bulletinu*, sdělil
výboru UHS, že je z důvodu vytížení na novém pracovišti nucen se
redigování vzdát. Toto číslo *Bulletinu* proto redigovali L.Konečný a
R.Prahl. Po dohodě s výborem UHS se přípravy dalších čísel ují-
má dr. Marie Judlová (Galerie hl.m. Prahy).

Bulletin Uměleckohistorické společnosti v českých zemích

Číslo 4. Vydává výbor UHS. Dne 11.11.1990. Redakce Lubomír Konečný
a Roman Prahl. ISSN 0862-612 X